

**TIL BILIMINI RIVOJLANTIRISHDA MUSTAQIL
FIKRLASHNING AHAMIYATI**

“UNIVERSITY OF ECONOMICS AND PEDAGOGY” NOTM

Ijtimoiy gumanitar fanlar kafedrasi o‘qituvchisi

Abdurazaqova Feruza

Boshlang‘ich ta’lim yo‘nalishi, 3-bosqich talabalari

Tojiboyeva Oydinoy Bahodirjon qizi

Alijonova Muazzam Abduqodir qizi

ANNOTATSIYA

Mazkur maqolada, eng dolzarb va murakkab vazifasi mustaqil fikrlaydigan, har tomonlama rivojlangan o‘quvchini tarbiyalashdir.

Kalit so‘zlar: mustaqillik, ta’lim-tarbiya, rahbar, tanqid, tartib-intizom.

Hozirgi jamiyatda inson faoliyatining eng keng sohalaridan biri ta’limdir. Keyingi yillarda ta’limning ijtimoiy roli ortib, dunyoning aksariyat mamlakatlarida ta’limning barcha shakllariga munosabat o‘zgardi. Ta’lim ijtimoiy va iqtisodiy taraqqiyotning yetakchi omili hisoblanadi. Bunday e’tiborning sababi zamonaviy jamiyatning eng muhim qadriyati va asosiy boyligi - izlashga, yangi bilimlarga ega bo‘lishga va nostandart qarorlar qabul qilishga qodir insondir. Shunday qilib, ta’lim bugungi kunda jamiyat taraqqiyotida hal qiluvchi rol o‘ynaydi. Jahon iqtisodiyotida globallashtirish va keskin raqobat kuchayib borayotgan bir sharoitda gap umrbod ta’lim olish emas, balki uzluksiz uzluksiz ta’lim olish zarurati haqida bormoqda.

Davlatimiz rahbari Shavkat Mirziyoyev tomonidan 2017-yil 7-fevralda qabul qilingan “Harakatlar strategiyasi”ning 4.4-qismida bu boradagi ishlarni yangi bosqichga ko‘tarish ko‘zda tutilgan. Yurtboshimiz o‘zining “Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy mas’uliyat har bir rahbarning kundalik qoidasi bo‘lmog‘i kerak” asarida ta’lim sohasida islohotlarni amalga oshirishda qator ustuvor masalalarni ham belgilab berdi. Ta’lim jarayonining uzluksizligi masalasiga e’tibor qaratilmoqda. 1. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy mas’uliyat har bir rahbarning kundalik ishi bo‘lishi kerak. – Toshkent: O‘zbekiston, 2017. – 104 b

SHunday ekan, bugungi kunning eng dolzarb va murakkab vazifasi mustaqil fikrlaydigan, har tomonlama rivojlangan o‘quvchini tarbiyalashdir.

Mustaqillik talabalarning asosiy fazilatlaridan biridir. Mustaqillik - bu o‘z faoliyatini ongli ravishda tanlash va ularni amalga oshirishga intilish va qat’iyat bilan tavsiflangan sifatdir. Bu har bir insonga xos bo‘lgan fazilatdir. U yoki bu faoliyatni

ongli ravishda tanlash talabaning faol aqliy faoliyatini xarakterlaydi va uni amalga oshirish aniqlanadi.

Oquv jarayonida oquvchilarning mustaqilligi xususiyatlarini shakllantirmasdan turib, o'quvchilarning bilimlarini chuqurlashtirish mumkin emas. Mustaqillik, o'z navbatida, ta'lim jarayonida harakatlantiruvchi kuch bo'lgan organning faoliyatiga bog'liq. Mustaqillikning yo'qligi o'quvchini passiv qiladi va uning fikrlash qobiliyatini rivojlantirmaydi.

Mustaqillik, ayniqsa, talabalar turli xil bo'lishi kerak bo'lgan faoliyatni rivojlantirish uchun muhimdir. Buni faqat ixtiyoriy bilimlarni shakllantirish va o'quvchilarning mustaqil faoliyatini rivojlantirish bilan izohlash mumkin. Uning mazmuni o'quvchilarning faolligida, ya'ni ma'lum darajada o'z mustaqilligini namoyon etishida namoyon bo'ladi. O'quvchilarning mustaqillik darajasi qanchalik yuqori bo'lsa, ularning o'quv mustaqilligi shunchalik samarali bo'ladi. Shuning uchun ham yuqoridagi masalalar olimlar va metodistlarning diqqat markazida bo'lib kelgan. Mustaqil ish jarayonida talabalarda aqliy mustaqillik rivojlanadi. Bu imkoniyat, o'z navbatida, ularning ichki o'zini o'zi boshqarishi, bilim va fikrlashni talab qiladigan vazifalarni hal etishning zaruriy sharti ekanligini yaqqol ko'rsatib turibdi. “Har tomonlama rivojlangan o'quvchi shaxsining eng muhim ko'rsatkichlaridan biri uning ijodiy izlanish qobiliyatidir. , 26-bet. Talabalarni ushbu turdagi faoliyatga jalb qilish oson yoki tezkor yechim emas. Bu jarayon o'qituvchidan uzluksiz va tizimli yondashuvni talab qiladi. Shuni ta'kidlash kerakki, “axborotni qabul qilish-diqqat-tushunish-esda saqlash” shaklidagi an'anaviy o'qitish strukturasi asosida ish olib borish orqali maqsadga erishish qiyin.

ADABIYOTLAR RO'YHATI.

1. Mirziyoev Sh.M. Xarakatlar strategiyasi. . – Toshkent: O'zbekiston, 2017. – 104b.
2. O'zbekiston tarihi.Darslik.T.,2019.
3. Tojiboyeva, G., & Shobdurahimova, U. (2022). O 'QITUVCHI FAOLIYATIDA MULOQOT MADANIYATI, UNI BAHOLASH MECHANIZMI VA PSIXOLOGIYASI. *Архив научных исследований*, 2(1).
4. Таджибаева, Г. Р. (2021). ПРИЧИНЫ И ПУТИ РАЗРЕШЕНИЯ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ КОНФЛИКТОВ В ВЫСШЕМ УЧЕБНОМ ЗАВЕДЕНИИ. *ИННОВАЦИИ В ПЕДАГОГИКЕ И ПСИХОЛОГИИ*, 4(3).